

GWERZ

An den Evurus Charlez Bleiz

(1320-1364)

War dñoniu { AN DISKAN : *N'an eus ket en Breiz.*
AR WERZ : *Ar Re-unanet.*

DISKAN :

Ra vezo meulet gant an holl en Breiz,
An Den evurus, an duk Charlez Bleiz !

Bugaleaj ha yaouankiz Charlez

Kristenien ha Bretoned, tostaet, ma ho ped,
Hag e klevfet displega eur vue gaer meurbed,
Bue an Den evurus, an duk mad Charlez Bleiz,
A zo bet zoudard Doue ha difennour hon Breiz.

Charlez, mab hanter-henan Kont Bleiz ha Kastillon,
A oa digor a spered ha tener a galon ;
Daoust m'en devoa gwad marc'heg (1) hag a ligne uhel,
Ne zeblante ket stummet evit ober brezel...

E vam, Marc'harit Valoa, a zibabas d'ezan
Evit bezan magerez, eur vaouez ar gwellañ ;
E tre daouarn ar plac'h-man e teuas hepdale
Bleuniou dispar a furnez da ziwan 'n e ine.

En tu-hont d'eur vagerez en doa, da gelenner,
Eur beleg ar zantelan ha donezonet kaer ;
E genteliou hag e skouer a lakas ar bugel.
Da drei keñj d'ar bed lorc'hus ha d'he madou marvel.

Abred, abred e tiskas deveriou ar c'hristen,
E blijadur ar brasan a vije er beden ;
Adalek m'en doa skiant e chome pell amzer
Da lavaret pedennou, stouet ouz an aoter...

Evelse e lavare bemde, hep mank abed,
Pemp *Pater* ha pemp *Ave* en enor da Dreinded,
En enor d'ar Seiz-Gouli e lare kement-all
Ha seiz *Pater* hag *Ave* eneb d'ar seiz tech fall ;

En enor d'an Ebestel hen a lavare c'hoaz
Trizek *Pater* hag *Ave* gant anaoudegez vraz ;
Da zaouzek vla e yune da oueliou ar Werc'hez,
D'ar gwener ha d'ar zadorn, abendall aliez...

Bemde e lare ouspenn ofis ar Groaz Zantel
Hag araok dibri e bred dalc'hmad an Avel ;
Bep lun, merc'her ha gwener ofis an Anaon,
Laret gant kalz a breder ha, dreist-holl gant kalon.

En oferen, koulskoude, eo e kave e fe
Peadra d'en em zével betek kalon Doue ;
Tra ma pade an ofis e chome daoulinet,
Ha netra n'halle dizrei e benn, dalc'hmad pleget.

Kalon-ouz-kalon eno e vije d'e Zalver
Hag e zaerou a ruilhe, a ruilhe stank, tener,
A ruilhe ken puilh zoken ken ma vije gwelet
Pell goude an oferen, e gador c'hoaz giebiet...

Elec'h eun ofern hepken, meur a wech e chome
Da glevet taer ha peder, aliez pemp bemde ;
Ha pa vije rebechet, e lare gant douster :
— Ne bedin ket re Doue... D'Ezan-eo ma amzer...

Hag an amzer tremenet gant kement a furnez,
A denne war e vue gourdrour ha gwaperez ;
E vreur, eun devez dreist-holl, a lavaras d'ezan
E vije groot eur manac'h, 'pe eun *ermite* gantan.

Na gwaperez, na gourdrour na deuent d'hen plega,
Kendalc'h e re da bedi ha d'en em gastia,
Kement ma chomas nec'het e vedesin zoken
Ha ma tifennas d'ezan kreski e binijen.

Kuzulion ar medesin na vijent ket zentet :
Spered na dle ket bezan gant korf marvel trec'het ;
An neb a esperne e gorf a gollo e ine,
Charlez a felle d'ezan bezan holl da Zoue !

Ha, gant aon ouz ar pec'hed, e galon na sonjas,
Ha, gant aon ouz ar skouer-fall, e c'heno na laras,
Nag an disteran mennoz, ar skanvan komz noazus,
Ne glevet morse gantan nemed komzou poellus.

Gant eur furnez ken uhel, en doa, evel ar zent,
Evit an dud ezommek eur garante divent ;
Intanvez, paour, emzivad, pep den en dienez,
A gave, en e gichen, zikour ha madelez...

Pa dec'he ouz ti e dad, pa rede ar maeziou,
E klaske ar bewien gez ebarz ar c'hroaz-henchou,
Evit kaout ar blijadur da rannan etreze
Kement a vije gantan : arc'hant, bara, danve.

Meur a wech e tigase ané da di e dad,
Eno e roe d'e holl aluzen ha komz-vad ;
Enné e vele bepred izili e Zalver,
Hag o serviji ané hen a vije seder...

Dimezi, brezel ha maro Charlez Bleiz

Betek m'en doe pemzek vla, e vevas evelse,
Zentus d'e dud, mad d'ar paour ha doujus da Zoue.
E dad hen kasas neuze da Lez roue Bro C'hall,
Gant e ontr, Pulup-Pévar, da heuilh eur vue all.

Tri bla e chomas eno ; en keit-se e tiskas
Micher galed an armoù da skouer marc'heien vras ;
Hag e ontr hen dimezas da nizez duk a Vreiz :
Da heuilh an eured e teu d'ezan trubuilh a-leiz...

N'eo ket ar briedelez, nan, pell braz ac'hane,
Eo a lakas an trubuilh da waska e ine,
Hen eo ouz ar priedou ar mezellour, ar skouer,
Hag, evitan, Janed Breiz, he deus kalon dener...

Goude maro an duk Breiz, an duk koz Yan-Drivened,
E chome war e ziouvec'h eur streubeul fall meurbed :
An duk koz a oa marvet hep bezan divizet
Piou a vije, gant Breiziz, evel duk anveet...

(1) Chevalier.

Herve lezennou ar gwad, pe dre e zimezi,
Charlez Bleiz a oa an duk, hag a dlee reni ;
Unan-all, Yan a Vonfort, hanter-vreur an duk koz,
— P'en doa gwirion, emezan, e tifennche e gaoz !

Hogen, gwreg Charlez ive — a Vreiz heritourer
A lavar e felle difenn he zra a-bez :
He herez (1) a oa d'ez... Biken, evit netra,
Ne vije lezet hini, nan, hini d'hen flastra...

Dirak kement a dabud, Charlez a oa mantret,
Penoz dibun eur guden hag a oa ken luriet ?
Gwelet a re dirakan eur brezel o c'hori,
Hag a goustche ar vue, siouaz, da veur hini...

Ha n'halle ket koulskoude, dilezel hep difenn,
Ar pezh a oa evitan e wirion penn-da-benn ;
Eus eun tu-all e galon a oa gwall-c'hlac'haret...
— Ma dever... Ho polante, ma Doue, bezet groet !

Kaer en doa bet diarbenn, ar brezel a strakas,
Eus an eil penn d'egile da Vreiz gwad a ruilhas ;
Gwad brezellourien vrudet, Bretoned didamall,
Gwad ar Zaozon milliget ha gwad tud a Vro-C'hall.

Rak, evit en em difenn, Yan Monfort a glaskas
Skoazel digant ar Zaozon ; ar re-man a deuas ;
Ha Charlez, dimeus e du, a c'halvas tud Bro-C'hall,
Setu ar brezel en Breiz... Setu krog an tan-gwall...

Enpad tri bla warn-ugent, tan ha gwad, ha bosen
A lake war ar maeziou dismantr, glac'h ar, anken ;
Enpad tri bla warn-ugent, daou-vil tri c'hant stourmad
A vezas hon douarou dindan eur mor a wad...

Eus a Vrest da Vontauban, a Naoned da Roazon.
Eus a Gerne da Wened, a Dreger da Leon,
Eus an Arvor d'an Argoad, an holl oa strafilhet
Gant zoudarded a bep tu war ar vro sklabeet.

Charlez a stourme bepred, hep tam fallgaloni,
Daoust ma teue, peurlvuian, Yan Monfort da drec'hi ;
En e wasan ankeniou, en e gollou digar,
E vire en e galon fizianz ha peuc'h dispar.

Tra ma padas ar brezel, n'ehanas eun devez
Da rei d'e vrezellourien skoueriou kaer a furnez ;
Ne c'houlle ket, nan, a-grenn, e vije drouk-komzet
A Yan Monfort, koulskoude e enebour touet.

— Arabad eo, emezan, dikrial m'enebour,
Kenkoulz ha me hen ive a dle en em zikour ;
Hen a gred d'ezan difenn e wirion war ar vro,
Ra boaniou dimeus e du, ha Doue hon barno...

Eun devez p'en em gavas eur marc'hag d'hen gervel,
En keit ma oa o chilaou an oferen zantel,
E laras : — ... Kestell, keriou a chomo c'hoaz ganimp,
... Mar kollfemp an oferen... Gwasat holl e ve d'imp !

Forz pegen poanion e oa heuilh ar vrezellourien,
Hen a vire memes tra e zilh-d-pinijen ;
Din lan e zilh-d - brezel ha war e gorf brevet,
En devoa eur roched-reun gant skoulmou houarnet.

Kenliez ma tremene en-tal bered, iliz.
E bade Doue, ar zent, lare *De Profundis* ;
Enpad amzer ar brezel, ne c'houzanas biskoaz
E vije gant treid eur marc'h flastret skeuden eur Groaz.

Ouz e heuilh, en emgannou, en doa eur c'hozeour,
Mintin, noz, kent pep stourmad, e c'houlle e zikour ;
Ar c'heleier ar fallan n'hen diskarent kamet,
Ouz o c'hlevet e lare ; — Doue ra vo meulet !

Ezet eo gouzout neuze pegen poanion e oa
D'eun den ken kristen, ken mad brezelli 'hed ar bla ;
Gwad an dud kez o ruilhal hag ar vro dismantret,
A re d'ezan hirvoudi ha bezan glac'haret...

Ouz eur stourmad d'egile e kerze evelse,
Paket ar peurliesan gant ar Zaoz didrue ;
P'en em gavas ar Zaozon da vezan mestr d'ar Roc'h,
Hag e vennas o c'has holl ouz ar vro buhanoc'h...

An emgann a oa heuzus en-kreiz an noz tenval,
Taoliou bouc'hal ha kleze a re d'an holl yudal ;
Klem ha youc'hadeg skrijus a zave a bep tu.
Zaozon, Gall ha Bretoned a huche : Malloz ru !

Kabiten louz ar Zaozon, Ajivorz-drouk hanvet,
E oa, en-tan ar stourmad, gant tud Charlez tapet ;
Goude e oa dizammet ha tapet a-neve,
Gant Charlez Bleiz e-unan... ha kollet adarre...

Ar Zaozon a vandennou a deuas d'an difenn,
A lammas digant Charlez buhan o c'habiten ;
Goude, war an enebour, e lampchont, kounaret,
Hag e trailhchont anezan en ber-amzer, kredet.

Charlez, gwallet a bep-tu, trec'het gant an niver,
Ha pell, siouaz, eus e dud, holl en tu-all d'ar ster,
En harz eur vilin-avel e stourmas e-unan ;
Betek ma zemplas eno, seitek gouli ennan...

Brevet a daoliou kleze, dinerz gant gwad kollet,
E kouzas etre skilfou ar Zaozon milliget ;
Douget e oa ac'hane hag ineou tener,
War eur c'hloc'hedad plün flour, a lakas an duk ker,

Neuze ar c'habiten zaoz a bedas anezan
D'en em rentek e-unan ha dre gomzou d'ezan ;
Charlez, daoust e d'e boaniou, a laras : — Nan, biken,
Charlez a Vreiz, duk a Vreiz, n'en em rento da zen !

Ar c'habiten kounaret, den digalon ha kri,
Hep kemer eun tam true eus e zeitek gouli,
A ziframmas digantan ar c'hloc'hedad plün blod
Hag hen lezas war ar plouz, mad awalc'h vit e lod...

O welet eur seurt krizder, Charlez na glemmas ket,
Mil bennoz a lavaras d'e Zalver binniget,
Ober a reas ouspenn al lê (1), dalc'het goude,
Da gousket war ar plouz-rik adalek an dro-ze.

Eun nebeud miziou goude e oa el Landreger,
Gouelion, gant hast gortozet, goueliou brudet ha-kaer,
Erwan Heloury a oa gant ar Pap hanvet Zant ;
Ha mont d'ar goueliou, ive, en devoa Charlez c'hoant.

Aotreet e oa da vont daoust ne oa ket pare,
Mont a reas, evurus, betek ar zant neve,
Mont a reas diere'henn ; ar bobl euz e welet,
En em lake da ouela kement ma oa poanion.

En despet d'e c'houlou ha d'an henchou skornet,
En em gavas da stoui ouz be ar zant karet,
Goude e tizroas c'hoaz, rak e enebourien
O doa kalz aon ne goueche gant e vrezellourien.

Eus ar Roc'h e oa kaset, kaset da Geraez,
A Geraez da Wened ; ac'hane an den kez
A deuas c'hoaz da Henbon, ha da Vrest eus Henbon,
Da c'hortoz bezan kaset da roue ar Zaozon.

Digouezet en ker Londrez, e oa klenket dustu
Ha dalc'het enpad tri bla en eur prizon du, du ;
Tec'hal re ouz e gampr enk eur wechig bep beure
Evit kemer e alan hag ober eur bale...

En keit-se e vaeserien, gant o mousc'hoarz melen.
A huche war ar paourkezh pa vije en peden
Diskiantach, loustoni, e lavarent d'ezan
Hep, ne deurveze respont d'e an dra disteran.

Warlerc'h tri bla hirvoudus tremenet er prizon,
Pell ouz gwreg ha bugale, pell ouz e bobl breton,
Roue Bro-Zaoz hen lezas da zont eur wech d'e vro
Gant ma paeche eur ranson, ranson kri ha garo...

A boan dizroet da Vreiz en em lakas raktal
Da glask da Roue Bro-Saoz, an truach disleal.
E skoden a oa pounar, ha pinvidig, ha paour
A renkeche zikour zavel ar seiz kant milpezh-paour.

Siouaz, kaer en devoa bet klask ha furchal dre-holl ;
Ni gavas ket eur gwennege evit en em dic'holl :
Evel m'oa den a enor ha den a gomz gwirion,
E tizroas adarre da brizon ar Zaozon. —

Ha Roue Bro-Zaoz gantan 'glaskas eur marc'hadig :
Dimezi e vab Yan-Vreiz d'e verc'h Marc'haridig,
Ha lezel c'hoaz anezan didrabaz duk en Breiz,
Vit pevar c'hant mil diner, pouezet ha kontet reiz.

Ar marc'had a oa touet gant an eil, egile,
Mibien Bleiz, Yan ha Guyon, en em gavas neuze ;
Yan da vezan dimezet ha Guyon d'hen ambroug,
Pa digouezont en Bro-Zaoz ar marc'had oa en kroug...

Elec'h digemer an eil evel ma oa dleet
Ha dimezi ar c'hentan evel m'oa divizet.
E oant bet miret o daou gant ar roue treitour
Ha roet frankiz da Vreiz da zont da glask sikour.

Pa zistroas, an eil gwech, da Vreiz an duk Charlez,
E tiskennas, en Tristan, e-tal Douarnenez ;
An eil gwech-man, evelkent, e kavas aour awalc'h
Da garga d'ar roue zaoz hag e gof, hag e yalc'h...

Charlez Bleiz a oa eta evurus ha laouen :
Paeet e c'hle d'ar Zaozon, dizamm et vibien ;
Pa digouezas, paourkezh den, gantan eur gwall-gelo :
Lestr an arc'hant oa kollet, kollet korf ha mado...

Eur c'helo ken glac'harus na diskaras e fe,
Evel kustum e laras : — Ra vo meulet Doue...
Ra vo groet herve e c'hoant, rak hen a oar ervad
Dimeus an droug heuzusan tenna ar gwella mad...

Ha da brizoniou Bro-Zaoz hena retornas c'hoaz
Da gemer e chadennoù hep en em glem biskoaz ;
Tri bla 'chomas adarre ; goude e oe lezel
Mes e vibien a vanas ken ma vije paeet.

Eur wech dizroet da Vreiz, en em lakaz raktal
Da grenvat kestall ar vro, da stourm ha da beañial
Kalz, kalz a c'hoant en devoa da dizam e vobl kez
Friket dindan bec'h pounar ar brezel, ar gernez.

Mar ne vije nemetan en dije bet pleet,
Hag evit kavout ar peuc'h, e zouar lodennet
Etre mab Monfort hag hen... Mes e weg, ter da vad,
A zifennas gronz outan eun hevelep marc'had.

Lakât e reas neuze e fizianz en Doue,
Hag e stourmad diwean a oe stourmad Alre (1) ;
Eno e oe bet tizet kreiz eun emgann garo :
Eun enebour a sankas e c'hoaf (2) en e c'heno...

Ken nerzus e oe sanket ma yeas treuz-direuz,
Ha Charlez-Breiz a zemplas gant ar boan hag ar reuz ;
Eur manac'h, en e gichen, hen kennerzas kerkent :
— Sonjet, aotro, en Doue... Pedet, pedet ar zent !

oe bet marvel, an taol na bardonas,
An taol a ret : — Ma Jezuz... an duk a dremenas...
En eul lañ an touez duked Breiz, Charlez Bleiz ar gwella,
Mar oa, Doue ive en doa eur zant ennan...
An aotro

uezet ha maro, ar Zaozon hen peilha
Pa oe kavout warnan arc'hant ha madou bras ;
O sonjal ant bet, tud fall ; dindan ar gwisk-brezel
Tapet e ont eur roched-reun war gorf an duk zantel.
E kavcho

bla trizek kant pevar ha tri ugent
Ebarz ar Charlez Bleiz e renk en touez ar zent ;
E kemer gant e varo, d'ar zul gouel zant Mikel
Er bla-se oa an trec'hour... ha duk war Breiz Izel.
Monfort

npad e vue an evoa brezellet,
Charlez e hen a vije peurvuian gwall-gaset,
E dud hanit er brezel ar bed hag he madou
Elec'h gals kalz welloc'h : peuc'h padus an Nenvou.
E c'honoe

gouezas en Alre dindan taol eun treitour
Rak, pa laras kerkent o doa eun difennour,
Breiziz a amour mad ouspenn, du-hont dirak Doue
Eun difen goude e varo, ar bobl holl hen pede...
Ha, prest

ar urziou Monfort, e gorf oa digaset,
Goude, wetelek Gwengamp hag, eno, douaret :
Digaset bapusined a oa lorc'h braz enni,
Iliz ar C'hen digemer, o tont d'hen gwaskedi.
O tonet d'

ro he fried, Janed a Vreiz neuze,
Pa oe ma ger Wengamp de chom etal e ve ;
A deuas e digouezas d'ei hadgwelet he mibien,
Biskoaz ar roue Bro-Zaoz en e brizoniou yen.
Miret gar

vije gwelet an dukezh o stoui.
Bemde e be eur pried fur, evel na oa hini ;
Ouz troa koulz lavaret hi a oa bet hiriek
D'e varo re aheurtet hag ive re bennek...
Dre ma o

Krizder ar Zaozon

Charlez eur pennad, lezomp-han en e ve
Lezomp breman, Bretoned, gwelomp en pe doare
Gwelomp en hon bro eur brezel ken heuzus,
E oa renni a welo drem (1) Bleiz kaer ha skedus.
Ac'hane

u oa ar wirione, gant Monfort pe gant Bleiz
Gant piolec'h eo laret, diez en laret reiz ;
Diez awa, zur, koulskoude, Monfort hag e Zaozon
Ar pezh barz ar vro taoliou hag a spouron...
A reas el

aro Monfort-tad, elec'h zouten e vab,
Goude ma, a-beurz Charlez, peuc'h leal da zibab,
P'o devo, dije gallet, mar vijent bet reisoc'h,
A Zaoz brezel kri naontek vlavez kentoc'h.
Dilezel c

Ar pezh a glaskent, int hag o roue fall,
Siouaz l'c'hel en hon bro peilh, bosen ha tan gwall ;
E oa der, oa da drailha, ilizou da devi.
Kestall aomp, chomomp, emezé, ha dao ! d'ar jolori...
— Chom

na vijent mestr war gestell pe war ger,
Adalek e vije drastet, tud pinvidik ha kouer ;
An holl e ket mignoued, n'o doa enebourien :
N'anvee a oa evit mad da baea skoden !
Ar bobl

az pa ne baeent ket e vijent gwall-aozet,
Ha c'ho, oll a chadennoù hag o zier tanet ;
Karget e parrouz a goueze dindan o c'hrabanou
Kement anet heg wad gant eur bern truachou.
A vije zi

Spontet, dell ha spouronnet, an dud diwar ar maez,
En em gigne aliez, daoust e d'o dienez ;
Breizad mui n'halle finval... Ar bobl a oa friket,
Ha pep mam gez a grene vit he neve-c'hanet...

O welet fallagriez ha ken gwaz torfejou,
An dud, eneb d'an dismantr, a zave o c'hlemmou ;
Pegen fur oa evité, en-kreiz e zotoni,
Salaün paour, foll ar C'hoad, gwir servijer Mari...

Gantan o dije ive lavaret hep damant :
— Ne d'omp na Bleiz, na Monfort... N'hon deus nemed
[eur c'hoant :

Kavout peuc'h da labourat, peuc'h en hon faourente,
Beva pell ouz ar brezel ha serviji Doue...

Eur stad-bue ken skrijus a boanie pep kalon
Dreist-holl en broïou ar Roc'h, Gwengamp ha Lanhuon ;
Neuze eo en em gavas ar marc'heg t'er, Gwesklen,
Heman a dorras eun tam diwar Vreiz ar walen.

Heman reas d'ar Zaozon paea ker o zaoliou,
Heman a diskas ané da drasta ar pob'ou ;
Roazon, ar Roc'h, Lanhuon, Gwengamp ha bro-Gerne,
A lavare da Wesklen bennoz ha trugare...

Gwesklen a dilojas c'hoaz a Drogoft, Pistien.
Ar c'habiten Davidson, eno gant e vanden ;
Goude ma oant dilojet, o c'hrougas war al lec'h,
Ha tud ar vro, dizamm, a vevs c'hoaz dinec'h.

Ha war an heveler tro, ebarz *Stourm an Tregont*,
Beaumanoir a ziskennas lorc'h Penbroc'h divergont ;
Evelse e koustas ker d'ar Zaozon milliget,
An dag, ar beilh hag an tan o doa war Vreiz lakat.

Zantelez Charlez Bleiz

Charlez a Vreiz, en eneb, mar renke brezelli,
Ne re ket evit drasta, mes evit gouarni ;
Ha c'hoaz e gentan zoursi a vije er brezel,
Difenn ha zouten ato gwirion an dud-izel.

Mar oe enpad e vae meulet kalz e furnez,
Warlerc'h e varo ive brud-vad e zantelez
A deuas ya en eun taol, da vezan ken ledet
Ma teuas an Tad zantel e-unan da glevet.

Ne oa ket hep digare, pegwir daou-c'hant burzud
A oa bet anveet mad, testeniet gant tud,
En-touez ar burzudou-man, meur a den, bet marvet,
A hadkavas ar vae pa oant d'ezan gwestlet.

Herve lavar an histor, en nebendig amzer,
E teue an dud d'e ve, evel da Landreger ;
Hag e vrud kaer a dec'has eus hon bro Breiz d'ar Mén,
D'an Anjou d'ar Perigord ha betek al Lorren.

Neuze Eskop Landreger ac'h a da Avignon !
A gont d'ar Pab Urban-Pemp ar burzudou gwirion.
En eur bedi anezan da welet, gant evez,
Bue gaer Charlez a Vreiz, marvet en zantelez.

Urban-Pemped da gentan, hag ar Pab all goude ;
O klevet traou vuzudus a boanias hepdale ;
Da chilaou eun daou-c'hant test e oa lakat tri miz.
Ha lavariou pep-unan a vije pouezet piz.

Ne oa ket da varc'hata, nebeutoc'h da dermal,
Lavariou an holl destou a oa gwir ha leal ;
Charlez Bleiz a oa eur zant : burzudou en doa groet,
Hag an holl a c'hortoze an Iliz d'hen laret.

Paneved enebiez Yan-Bévar, duk a Vreiz,
E vije da zant, hep mar, diskleriet Charlez Breiz ;
Mes Yan-Bévar, mab Monfort, evel just a stourme
Rak zantelez Charlez Bleiz a varne e vae.

En e vadelez divent Doue a deurezas
Ober evit Yan-Bévar, ober eur burzud bras,
Mes e galon kaledet hag e spered dallet
Yan na c'houllas ket anzav ar pez en doa gwelet.

En eur chapel a Zinam, oa eur gaer a daolen,
Warni skeuden zant Fransez en kreiz e dud kristen,
Ouz treid ar zant, daoulinet, e oa Charlez a Vreiz,
Gantan mantell herminet ha kurunen duk Breiz.

Pa digouezas Yan-Bévar er chapel da dremen,
E chomas, leun a gounar, dirak eur seurt taolen,
Ha rei a reas dustu urziou d'he distaga,
Petramant c'hoaz d'he golo gant eur gwisk mat a ra.

Zentet e oe dioutan hag eur gwisk ra lakat
War skeuden Charlez kenkoulz ken na vije gwelet,
An de warlec'h d'ar mintin, pa deuas eur manac'h
E welas war skeuden Bleiz diou roudennad gwad yac'h.

An bobl a oa es tlammet, rak ar gwad a dec'he
Dimeus toull ar gouli groet da Charlez en Alre,
Ar burzuda badas pell hag an dud, a strollad,
A zirede da stoui ouz skeuden an duk mad.

Peur-gounaret, Yan-Bévar ' damallas ar venec'h ;
Da vezan bet penn-kiriek d'an tabud ha d'ar bec'h ;
Gourc'hennenni e reas zoken teul ar skeuden
Elec'h n'hallche eur c'hristen he gwelet birviken...

Neuze Eskop Zant Malo a zavas prim e vouez
Evit harz Monfort d'ober, ken gwaz fallagriez ;
Ha Monfort a gendalc'has kement eneb Charlez
Mar tilezas eur pennad ar Pab e zantelez.

Hag e oe bet ankouet, ya, enpad kantvejou,
Kaoz an hini a reas kement a vuzudou ;
Kalon ar bobl, anaoudek, hen pede daoust da ze
Hag an niver a greske bemde ouz troad e ve...

Mes Doue na dilez ket e wir servijerien,
Hag an amzer evitan na deu, na na dremen ;
Gwech abred, gwech diwead, e ro da bep hini
Ar gurunien hen lako us d'ar bed da skedi.

Herve an dud, Charlez Bleiz an eus gortozet pell,
Mes herve Doue e vrud na vezo remed well ;
E vuzudou, pell a zo, o deus d'imp diskleriet.
Ne oa ket er Baradoz, eur bugel dilezet.

Aboue ar blavez pevar, pevar ha naontek kant,
Mar n'hallomp ket rei d'ezan an hano kaer a zant,
E c'halomp holl hen pedi evel *Den Eourus*
Hag evidomp hag hon Breiz, hen a zo galloudus.

Setu perak ker Wengamp a lid en e enor
Gouliou hag a vo kaset o brud dreist d'an Arvor ;
Mar d'eo bet hir an ankoua, an dic'haou vo kaeroc'h
Ha bugale hon bro Breiz hen karo zeul muioch...

— Charlez Bleiz, **Den Evurus**, pried, fur ha duk mad,
P'hoc'h en Nenvou galloudus, roet d'imp hon mennad ;
Groet ma kendalc'hfomp aman, nag e kollfomp bemde,
Da difenn ha da zouten hon Bro en pep doare.

Groet m'hon devo evelloc'h nerz awac'h ha furnez
Evit derc'hel en hon c'hreiz kalon bepred kompouez ;
Groet ma vo ar Vretoned betek eur ar maro,
Ebestel ha zoudarded o Doue hag o Bro !

AR YEODET-BOCHER.

Kerbernez, 28 Eost 1910.

IMPRIMATUR :

Brioci, die 2^e Septembris 1910.

Y.-M. LE PENNEC,

Vic. Gen.